

Liturgie voor zondag 18 oktober

Welkom en stilte

Luisteren naar lied 130: 1 en 2 met orgel

Bemoediging en groet

Luisteren naar klein gloria met orgel.

Gebed van toenadering

Wees hier aanwezig – Chili

Wees hier aanwezig,

Geest van leven, levende God!

Wees hier aanwezig,

schepper van een nieuwe geschiedenis,

van toekomst voor alle mensen!

Maak ons open en ontvankelijk

voor het goede en bevrijdende

dat ons wordt voorgeleefd.

Geef ons oog en oor

voor de grote en kleine profeten

die ons oproepen en inspireren

tot het doen van gerechtigheid

en het maken van vrede.

Wees hier aanwezig,

Geest van leven, levende God.

En laten wij aanwezig zijn voor Jou

door gehoor te geven

aan mensen en volken

die jouw bevrijdende

geest vertolken,

kortbij, ver weg,

maar altijd in ons midden!

Amen.

Luisteren naar lied 823: 1, 2 en 5 uit opname.

Gebed voor de opening v.h. Woord

Goede God, die boven alle machten staat

en in alle tijden onze God zijt,

laat uw Woord klinken in ons midden,

en roep ons bij name. Herschep ons allen

tot het beeld van Hem, op wie uw welbehagen rust:

Jezus, uw Gezalfde, die ons uw weg in waarheid heeft geleerd,

dit uur en alle dagen van ons leven, Amen

Lezing Jesaja 45:1-7

Lezing 1 Tessalonicenzen 1: 1-10

Luisteren lied 665: 1, 4 en 5 met orgel

Verkondiging

Orgelspel

Luisteren naar lied 513: 2 en 3 met orgel.

Gebeden

Hemelse Vader,

U danken wij, want U hebt de aarde en al wat daarop leeft aan ons toevertrouwd. U hebt ons de hoop gegeven, door Jezus Christus, dat deze wereld niet ten dode is opgeschreven, maar dat er altijd nieuw leven is bij U. Heer, wij danken U voor de gave van ons leven.

Geef ons kracht en standvastigheid om weer te bouwen aan wat ons heilig is, wat ons verbindt en tot gemeenschap beweegt.

Geef dat we de beproevingen van de huidige coronacrisis, en alles wat dat met zich meebrengt, aanvaarden als uitnodigingen om nog meer op U te vertrouwen en ons in uw hand over te geven.

Heer, geef dat wij de bronnen van ons geloof koesteren, om er telkens weer nieuwe leven uit te putten. Geef ons een nieuwe gevoeligheid voor de naasten, zodat wij nooit vergeten dat U met ieder van ons op weg bent.

Wij bidden voor ons land om wijsheid in deze tijd, nu de tweede golf van het coronavirus ons overspoelt. Wij bidden voor allen die in de zorg werken, wees hen nabij. Wij bidden voor iedereen die de moed dreigt te verliezen, Heer geef weer nieuwe hoop.

Wij bidden voor de zieken dichtbij en ver weg, voor hen die leven moeten met longkanker of een andere ernstige ziekte, wees hen nabij. Geef Gij hen kracht om het uit te houden, zo bidden wij.

Wij bidden ook voor hen die een moeder of vader verloren hebben de afgelopen tijd, of een ander die hen dierbaar was. Heer laat er ^ troost zijn voor hen die rouwen en hen die eenzaam zijn.

Zo leggen we in stilte onze gebeden bij U neer,... door J.Chr die ons leerde...

Luisteren naar lied 1005 uit opname

Zegen, amen.

Collecte bij de uitgang.

Gemeente van onze heer Jezus Christus,

Het is buitengewoon vreemd dat de heidense koning Cyrus hier Messias genoemd wordt. In de nederlandse vertaling is dat weggefallen, maar het staat er echt: Massjach, De Heer richt zich via de profeet rechtstreeks tot Cyrus, zijn messias. En even later wordt daarop teruggesproken: Ik heb je met een erenaam getooid. De erenaam messias. Letterlijk 'gezalft', maar het betekende nog veel meer als je Gods gezalft werd genoemd. Het is niet helemaal duidelijk wat die titel 'messias' ten tijde van de ballingschap betekende. Het is waarschijnlijk de titel geweest voor een door God geroepen redder. Zo wordt het hier bedoeld: Cyrus, oftewel koning Xerxes van Perzië, is door God geroepen om de Babyloniërs te verslaan en hun trotse stad te vernederen. Op die manier zal er redding komen voor de ballingen uit Israël.

Toch is dat niet alles. Het gaat bovenal om de erkenning dat De Heer dit alles gedaan heeft, dat Hij alleen God is en dat Cyrus zijn successen in de oorlog aan God te danken heeft. Voorzover we uit andere historische bronnen weten, is Cyrus zelf nooit tot dit inzicht gekomen, helaas. Er is een inscriptie van Cyrus bekend, waarin zijn overwinning op Babel toegeschreven wordt aan Marduk. Dat is nota bene de god die door de Babyloniërs aanbeden werd. Dezelfde god die Babel vroeger groot had gemaakt, Marduk, heeft haar nu in Cyrus' handen overgegeven. Dat is hoe Cyrus met de overwonnen volken omging: ze mochten hun eigen god blijven aanbidden, mits ze maar accepteerden dat hij, Cyrus, door hun god was geroepen om te heersen.

In eerste instantie heb je het idee dat de profeet precies hetzelfde doet: de overwinnaar Cyrus een ereplaats geven in zijn eigen godsdienst. Maar als je verder leest, dan merk je dat het hier helemaal niet gaat om een loyaliteitsverklaring aan een vreemde overheerser. Het is juist omgekeerd: de vreemde heerser moet zich buigen voor de God van Israël. Tot driemaal toe wordt de uniciteit en grootheid van God benadrukt. "Ik ben de HEER en er is geen ander, buiten mij is er geen god." Cyrus moet zich ervan bewust zijn dat hij slechts een dienaar is. Het gaat zelfs nog verder: "omwille van mijn dienaar Jakob, van Israël, heb ik je bij je naam geroepen." Hier wordt Cyrus in feite onder Jakob geplaatst, zijn rol is slechts om Israël te redden. Een heerser riep in de oudheid een dienaar bij zijn naam, om hem een opdracht te geven. Cyrus krijgt dan weliswaar eer als messias, maar hij is slechts een knechtje van God. En Israël is voor God nog veel belangrijker dan hij. Dit is niet het soort loftuiging waar Cyrus op zat te wachten, denk ik.

Daarbij kunnen we de overstap naar onszelf maken. Bijna iedereen vindt het leuk om complimentjes te ontvangen. Nog leuker is het om een wedstrijd te winnen en een prijs te ontvangen. De inhoud van de prijs doet er eigenlijk niet zo toe, het gaat ons om de eer. Goed hè, wij zijn de besten, de aller-, allerbesten! We are the champions. Nou nee! De profeet zet het in een totaal ander licht. Het gaat niet om ons, het gaat om Gods eer. Kijk eens naar jezelf als dienaar van God. Ben jij bezig om naam te maken voor jezelf, zoals Cyrus? Wil jij Cyrus de grote genoemd worden? Of ben je er tevreden mee om een dienaar te worden? Ook een dienaar kan geëerd worden, maar hij wijst altijd weer naar de Heer. De Heer heeft ons in staat gesteld om grootse dingen te doen, aan Hem alleen de eer. En dan komt de titel messias uiteindelijk bij de juiste terecht: bij de nederige dienaar die zijn leven gaf om ons te redden. Alleen Jezus heeft die titel echt verdiend.

Paulus geeft de Tessalonicenzen ook eer. Maar let op: hij doet dat in een dankgebed tot God. Wij danken God altijd voor u allen! De Thessalonicenzen hebben veel tot stand gebracht, hun liefde is krachtig en hun hoop is standvastig. Allemaal complimenten voor hen, maar in de formulering wordt duidelijk dat de eer niet aan hen zelf toekomt, maar aan God. Complimenten volop, eerbewijzen niet. Het mooiste staat eigenlijk in vers 4: "God heeft u lief, broeders en zusters. Wij weten dat Hij u heeft uitgekozen." Gods liefde kun je niet verdienen. Het mooie is dat Gods liefde eerst komt, nog voordat wij iets gedaan hebben. Vervolgens mogen wij ons door die liefde laten leiden. We gaan daardoor groeien in geloof. We laten steeds krachtiger ons leven leiden door waarden als barmhartigheid en naastenliefde. We schamen ons niet bij wat we uit liefde doen, want we dienen God. Zo wordt de liefde in ons steeds krachtiger. Niet wijzelf, maar Gods liefde in ons.

Gods liefde laat ons vrij. Zoals we in lied 823 kunnen lezen:

Uw wijsheid en uw welbehagen
bepalen 's mensen levensdagen
en wijzen hem zijn woonplaats aan
Hij is ten prooi aan duizend vrezen,
toch mag hij vrij en veilig wezen
en heersen over het bestaan.

Duizend vrezen. Wat kan er niet misgaan in ons leven, wat voor epidemieën en rampen staan ons nog te wachten. Maar toch kunnen wij dankzij Gods liefde het leven aan. Die liefde maakt ons vrij om goed te doen.

Ten slotte. Welke heersers er ook zijn op aarde, of ze nou Cyrus of Caesar heten. Hun roem zal uitendelijk vergaan. Maar wij voelen ons als gelovigen veilig in Gods heilsplan met de wereld, Hij zal het goed maken voor zijn dienaren. Als wij Hem vol overgave dienen, met liefde voor de schepping en allen die daar leven, dan zegent Hij ons. Hij gaat met ons en geeft ons steeds meer kracht, zodat wij niet langer slachtoffers zijn van deze wereld, maar dienaars van de Allerhoogste. In Gods heerschappij zijn wij dan opgenomen, door geloof hoop en liefde. Amen.